

economie - vmbo: vakspecifieke informatie centraal examen 2019

Deze informatie maakt deel uit van de Septembermededeling van het College voor Toetsen en Examens (het CvTE) (zie Examenblad.nl).

Veranderingen t.o.v. 2018 zijn geel gemarkeerd.

Veranderingen t.o.v. de Septembermededeling zijn blauw gemarkeerd.

Alle leerwegen: BB, KB en GL/TL

examenstof	zie syllabus 2019 NB de syllabus is leidend (niet de educatieve methode)
syllabus 2019 gewijzigd ten opzichte van 2018?	nee
nadere informatie	<ul style="list-style-type: none">• <i>Status van het correctievoorschrift: regelgeving</i> Het CvTE heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift. Als de corrector van mening is dat het correctievoorschrift een onvolkomenheid bevat, neemt hij contact op met het Examenloket via het contactformulier op www.examenloket.nl.
Ontvangen van vakspecifieke mailings	<ul style="list-style-type: none">• Voor uw taak als examinator (corrector) van de centrale examens is het belangrijk dat u goed geïnformeerd bent. Dat kan via een persoonlijke pagina op Examenblad. Via deze pagina ontvangt u inhoudelijke en formele informatie over de centrale examens van uw vak op maat, zoals bijvoorbeeld een test met het correctievoorschrift of een enquête over een conceptsyllabus. Hebt u als docent nog geen persoonlijke pagina op Examenblad.nl waardoor u de mailings niet rechtstreeks ontvangt, laat u zich hiervoor dan registreren door uw examensecretaris.

BB

examenvorm	digitaal CE in Facet
afnametijdstip	door de examensecretaris van de school zelf in te plannen
Btw-tarief in centraal examen 2019	<p>In dit examen zit een opgave met het lage btw-tarief, namelijk in variant 2 vraag 6, variant 4 vraag 24 en variant 9 vraag 1.</p> <p>De kandidaten moeten hiervan op de hoogte gesteld worden tijdens hun voorbereiding op dit centraal examen, zodat zij aan het begin van de zitting weten dat zij met een laag btw-tarief van 6% moeten rekenen, als dit voorkomt in de variant die zij afleggen.</p>
nadere informatie	<ul style="list-style-type: none">• <i>Keuze voor digitaal</i> Uw school kiest zelf of de centrale examens BB digitaal in Facet worden afgenomen of op papier. De keuze voor digitaal geldt voor alle algemene vakken BB. Uw school kan dus niet bij het ene vak kiezen voor digitaal en bij het andere vak voor papier. Gedurende het schooljaar heeft uw school de mogelijkheid om terug te vallen naar de papieren cse's. Dit gaat altijd via de examensecretaris.• <i>Brochure met kaders</i> Gedetailleerde informatie over de digitale centrale examens staat in de brochure 'Kaders flexibele en digitale centrale examens BB en KB 2019'.• <i>Richtlijnen geheimhouding</i> Op onderdelen heeft de brochure de status van regelgeving. In het bijzonder geldt dat docenten kennis moeten hebben van de richtlijnen met betrekking tot geheimhouding, die beschreven zijn in paragraaf 8.5 van de brochure 'Kaders flexibele en digitale centrale examens BB en KB 2019'.• <i>Toegestane hulpmiddelen</i> Bij de digitale centrale examens zijn dezelfde hulpmiddelen toegestaan als bij de papieren cse's. Dat betekent dat kandidaten bijvoorbeeld een woordenboek en kladpapier mogen gebruiken. In verband met de geheimhouding moet de school erop toezien dat de kandidaten het kladpapier achterlaten in de examenruimte. Voor een overzicht van de toegestane hulpmiddelen, zie bijlage 1A van de Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens VO 2019.• <i>Discussie-bbf's voor digitale CE's</i> De examenperiode voor de digitale en flexibele examens BB en KB duurt van begin april tot eind juni. In die periode moeten de opgaven en antwoorden geheim blijven. Dat maakt intercollegiaal overleg tussen examinatoren erg lastig, zeker als examinatoren geen directe collega's hebben om mee te overleggen. Daarom is het CvTE in 2018 gestart met een pilot voor een discussie-bbf (besloten beveiligd forum) voor wiskunde KB en aardrijkskunde KB. Op dit forum kunnen examinatoren met elkaar van gedachten wisselen over de opgaven, correctievoorschriften en leerlingantwoorden van hun vak en niveau. Zodra een examiner een vraag of opmerking op het forum plaatst, voorziet de moderator de discussie van de betreffende opgave en het correctievoorschrift. Door de positieve ervaringen in 2018 zullen dit jaar ook economie BB en KB bij de pilot betrokken worden.

	<p>Hoe krijgt u toegang tot het discussie-bbf? Alle examinatoren met een examenklas economie BB en/of KB kunnen toegang krijgen tot het forum. Hiervoor moet de examensecretaris u als examiner registreren bij Examenblad.nl én de afnamedatum(s) van de afnamegroep toevoegen. Een dag na de eerste afname ontvangt u dan een uitnodigingsmail voor het discussie-bbf.</p> <p>Tip: Als u bij Examenblad geregistreerd staat als examiner economie BB en/of KB, wordt u automatisch op de hoogte gehouden via de mailings van Examenblad.nl. Voor meer informatie kunt u terecht bij uw examensecretaris. Deze wordt per half maart over het discussie-bbf geïnformeerd.</p>
--	---

BB

bijzonderheden	<ul style="list-style-type: none"> <p><i>Digitale rekenmachine Facet</i></p> <p>Bij elke opgave is de digitale rekenmachine van Facet beschikbaar. De rekenmachine van Facet kan anders werken dan de eigen rekenmachine van de kandidaat. Oefenen met de rekenmachine van Facet is daarom nodig. Op de oefensite van Facet kunnen kandidaten oefenen met de rekenmachine van Facet.</p> <p>Zie oefenen.facet.onl → Facet hulpmiddelen → Oefenen met de rekenmachine.</p> <p>Let op! De rekenmachine werkt alleen optimaal als de oefensite geopend is in Google Chrome of Firefox.</p> <p>Kandidaten mogen tijdens het centraal examen overigens altijd ook hun eigen rekenmachine gebruiken. Deze rekenmachine moet wel voldoen aan de criteria die genoemd zijn in 3.4 in bijlage 1A van de Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens VO 2019.</p>
----------------	---

BB

examenvorm	papieren cse
afnametijdstip	<p>volgens het rooster voor de centrale examens</p> <p>www.examenblad.nl → jaarring 2019 → vmbo BB → onderwerpen → rooster en andere belangrijke data (algemeen)</p>

KB

examenvorm	digitaal CE in Facet
afnametijdstip	door de examensecretaris van de deelnemende scholen zelf in te plannen
nadere informatie	<ul style="list-style-type: none">• <i>Keuze voor digitaal</i> Uw school kiest zelf of de centrale examens KB digitaal in Facet worden afgenomen of op papier. De keuze voor digitaal geldt voor alle algemene vakken KB. Uw school kan dus niet bij het ene vak kiezen voor digitaal en bij het andere vak voor papier. Gedurende het schooljaar heeft uw school de mogelijkheid om terug te vallen naar de papieren cse's. Dit gaat altijd via de examensecretaris.• <i>Brochure met kaders</i> Gedetailleerde informatie over de digitale centrale examens staat in de brochure 'Kaders flexibele en digitale centrale examens BB en KB 2019'.• <i>Richtlijnen geheimhouding</i> Op onderdelen heeft de brochure de status van regelgeving. In het bijzonder geldt dat docenten kennis moeten hebben van de richtlijnen met betrekking tot geheimhouding, die beschreven zijn in paragraaf 8.5 van de brochure 'Kaders flexibele en digitale centrale examens BB en KB 2019'.• <i>Toegestane hulpmiddelen</i> Bij de digitale centrale examens zijn dezelfde hulpmiddelen toegestaan als bij de papieren cse's. Dat betekent dat kandidaten bijvoorbeeld een woordenboek en kladpapier mogen gebruiken. In verband met de geheimhouding moet de school erop toezien dat de kandidaten het kladpapier achterlaten in de examenruimte. Voor een overzicht van de toegestane hulpmiddelen, zie bijlage 1A van de Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens VO 2019.• <i>Discussie-bbf's voor digitale CE's</i> De examenperiode voor de digitale en flexibele examens BB en KB duurt van begin april tot eind juni. In die periode moeten de opgaven en antwoorden geheim blijven. Dat maakt intercollegiaal overleg tussen examinatoren erg lastig, zeker als examinatoren geen directe collega's hebben om mee te overleggen. Daarom is het CvTE in 2018 gestart met een pilot voor een discussie-bbf (besloten beveiligd forum) voor wiskunde KB en aardrijkskunde KB. Op dit forum kunnen examinatoren met elkaar van gedachten wisselen over de opgaven, correctievoorschriften en leerlingantwoorden van hun vak en niveau. Zodra een examiner een vraag of opmerking op het forum plaatst, voorziet de moderator de discussie van de betreffende opgave en het correctievoorschrift. Door de positieve ervaringen in 2018 zullen dit jaar ook economie BB en KB bij de pilot betrokken worden. Hoe krijgt u toegang tot het discussie-bbf? Alle examinatoren met een examenklas economie BB en/of KB kunnen toegang krijgen tot het forum. Hiervoor moet de examensecretaris u als examiner registreren bij Examenblad.nl én de afnamedatum(s) van de afnamegroep toevoegen. Een dag na de eerste afname ontvangt u dan een uitnodigingsmail voor het discussie-bbf. Tip: Als u bij Examenblad geregistreerd staat als examiner economie

	BB en/of KB, wordt u automatisch op de hoogte gehouden via de mailings van Examenblad.nl. Voor meer informatie kunt u terecht bij uw examensecretaris. Deze wordt per half maart over het discussie-bbf geïnformeerd.
--	---

KB

bijzonderheden	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Digitale rekenmachine Facet</i> Bij elke opgave is de digitale rekenmachine van Facet beschikbaar. De rekenmachine van Facet kan anders werken dan de eigen rekenmachine van de kandidaat. Oefenen met de rekenmachine van Facet is daarom nodig. Op de oefensite van Facet kunnen kandidaten oefenen met de rekenmachine van Facet. Zie oefenen.facet.onl → Facet hulpmiddelen → Oefenen met de rekenmachine. Let op! De rekenmachine werkt alleen optimaal als de oefensite geopend is in Google Chrome of Firefox. Kandidaten mogen tijdens het centraal examen overigens altijd ook hun eigen rekenmachine gebruiken. Deze rekenmachine moet wel voldoen aan de criteria die genoemd zijn in 3.4 in bijlage 1A van de Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens VO 2019.
----------------	--

KB

examenvorm	papieren cse
afnametijdstip	volgens het rooster voor de centrale examens www.examenblad.nl → jaarring 2019 → vmbo KB → onderwerpen → rooster en andere belangrijke data (algemeen)

GL/TL

examenvorm	papieren cse
afnametijdstip	volgens het rooster voor de centrale examens www.examenblad.nl → jaarring 2019 → vmbo GL/TL → onderwerpen → rooster en andere belangrijke data (algemeen)
Btw-tarief in centraal examen 2019	In dit centraal examen wordt met het lage btw-tarief gewerkt, namelijk bij vraag 3. Dit geldt alleen in het eerste tijdvak en niet in het tweede tijdvak. De kandidaten moeten hiervan op de hoogte gesteld worden tijdens hun voorbereiding op dit centraal examen, zodat zij aan het begin van de zitting weten dat zij met een laag btw-tarief van 6% moeten rekenen.